KLAIPĖDOS LOPŠELIS-DARŽELIS „PAKALNUTĖ“

2018 M. GRUODŽIO 31 D. METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Klaipėdos lopšelis-darželis „Pakalnutė“ (toliau - Įstaiga) yra biudžetinė įstaiga, kurios savininkas - Klaipėdos miesto savivaldybė. įstaiga finansuojama iš Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto. Įstaiga įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190437470, adresas Simonaitytės g. 15, Klaipėda.

Įstaigos pagrindinė veikla – ikimokyklinis ugdymas, kodas 85.10.10. Mokymo forma - dieninė.

Įstaiga yra viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą, atsiskaitomąją ir kitas sąskaitas Lietuvos Respublikos įregistruotuose bankuose, atributiką. Įstaiga savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos priimtais sprendimais, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, Klaipėdos miesto mero potvarkiais, kitais teisės aktais bei įstaigos nuostatais.

Įstaiga neturi kontroliuojamų arba asocijuotųjų subjektų; filialų ar kitų struktūrinių vienetų.

Per ataskaitinį laikotarpį apskaitinių įverčių keitimų ir esminių klaidų taisymų nebuvo. Vidutinis darbuotojų skaičius per ataskaitinį laikotarpį 49.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

2. Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (toliau – KMSA) ir biudžetinė įstaiga (toliau – BĮ) taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto (toliau - VSAFAS) reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, KMSA ir BĮ vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“.

3. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos apskaitos vadove (toliau - Apskaitos vadove) pateikta apskaitos politika, ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

3.1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;

3.2. patikima, nes:

3.2.1. teisingai parodo finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;

3.2.2. parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;

3.3. nešališka, netendencinga;

3.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);

3.5. visais reikšmingais atvejais išsami.

4. KMSA ir BĮ pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansinių ataskaitų duomenis. Tokio palyginimo reikia KMSA ir BĮ finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

5. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos,

apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas. Detaliau apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimai ir klaidų taisymas aprašytas Apskaitos vadovo 137-148 punktuose.

Bendrieji apskaitos principai, metodai ir taisyklės

6. Tvarkant KMSA ir BĮ apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas, vadovaujamasi VSAFAS.

7. KMSA ir BĮ apskaitoje taikomi visi VSAFAS, išskyrus:

7.1. 9-ąjį VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“;

7.2. 26-ąjį VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“.

8. KMSA ir BĮ apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinės ataskaitos sudaromos taikant šiuos bendruosius apskaitos principus:

8.1. kaupimo;

8.2. subjekto;

8.3. veiklos tęstinumo;

8.4. periodiškumo;

8.5. pastovumo;

8.6. piniginio mato;

8.7. palyginimo;

8.8. atsargumo;

8.9. neutralumo;

8.10. turinio viršenybės prieš formą.

9. Pagal subjekto principą KMSA ir BĮ laikomos atskirais apskaitos vienetais: atskirai tvarkoma KMSA ir BĮ apskaita, sudaromi ir teikiami atskiri finansinių ataskaitų rinkiniai. KMSA ir BĮ apskaitoje balansinėse sąskaitose registruojamas tik jos nuosavas, patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės ir savivaldybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis (pvz., pagal panaudos ar nuomos sutartį), registruojamas apskaitoje nebalansinėse sąskaitose.

10. KMSA ir BĮ leidžiamas vykdyti ūkines operacijas nustato teisės aktai. Pagal turinio viršenybės prieš formą principą KMSA ir BĮ apskaitoje ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos vertinami ir pripažįstami pagal jų ekonominę prasmę ir turinį, neatsižvelgiant į tai, ar tokią ūkinę operaciją vykdyti, sandorį sudaryti KMSA ir BĮ leidžia teisės aktai.

11. Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami KMSA ir BĮ sąskaitų plano registravimo sąskaitose taikant Apskaitos vadovą, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles), atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

12. Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai KMSA ir BĮ apskaitoje registruojami nurodant šiuos detalizuojančius požymius:

12.1. lėšų šaltinį;

12.2. programą ir priemonę;

12.3. projektą;

12.4. valstybės funkciją;

12.5. valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ir pajamų ekonominės klasifikacijos straipsnį;

12.6. padalinį;

12.7. kitą viešojo sektoriaus subjektą, jei apskaitos operacija su juo susijusi.

13. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami eurais ir centais, apvalinant iki šimtųjų euro dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

14. Reikšminga informacija yra tokia, kurios nepateikimas arba klaidingas pateikimas gali iškreipti finansinę ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

15. Toliau pateikiama KMSA ir BĮ taikoma apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkines operacijas, ūkinius įvykius ir jų apskaitos procedūras.

Nematerialusis turtas

16. Nematerialiojo turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“, nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

17. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei atitinka 13-jame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

18. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

19. Išlaidos, patirtos po pirkto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas. Jei po atliktų darbų nematerialusis turtas neteiks didesnės ekonominės naudos, atlikti darbai nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė registruojama kaip ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.

20. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose nematerialiojo turto sąskaitose.

21. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra. Jei nematerialiojo turto tarnavimo laikas neribotas (pvz., plėtros darbai, literatūros, mokslo ir meno kūriniai), tokio turto amortizacija neskaičiuojama, ir finansinėse ataskaitose jis parodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimą, jei jis yra.

22. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas, pirmos dienos.

23. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį. Kitam nematerialiajam turtui KMSA ir BĮ taiko nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus, patvirtintus KMSA direktoriaus ar jo įgalioto asmens įsakymu.

24. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukaupta amortizacija ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomas. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

25. Detaliau nematerialiojo turto apskaitos tvarka aprašyta Apskaitos vadovo Nematerialiojo turto apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Ilgalaikis materialusis turtas

26. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

27. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir 12-ajame VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

28. Ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

29. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba reikšmingai pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir (arba) pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir, jeigu reikia, patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė registruojama kaip ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.

30. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

31. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kultūros vertybes (kilnojamąsias, nekilnojamąsias), kitas vertybes ir žemę, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Kultūros ir kitos vertybės bei žemė po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodoma tikrąja verte.

32. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas, pirmos dienos.

33. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus KMSA direktoriaus ar jo įgalioto asmens įsakymu.

34. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį.

35. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomas. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

36. Detaliau ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarka aprašyta Apskaitos vadovo Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Biologinis turtas

37. Biologinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 16-ajame VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“.

38. Biologinis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jeigu atitinka 16-ajame VSAFAS nurodytus turto pripažinimo kriterijus.

39. Pirminio pripažinimo metu ir paskesnio vertinimo metu biologinio turto vienetas apskaitoje registruojamas tikrąja verte. Kai tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, turtas apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas savikaina, jei ji gali būti patikimai nustatyta (paskesnio vertinimo metu apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius).

40. Išankstiniai apmokėjimai už biologinį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose biologinio turto sąskaitose.

41. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina ir, jei yra, vertės pasikeitimas nurašomas. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

42. Detaliau biologinio turto apskaitos tvarka aprašyta Apskaitos vadovo Biologinio turto apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Atsargos

43. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos".

44. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

45. Atsargos nukainojamos iki grynosios realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, paskirsčius ar panaudojus.

46. Apskaičiuojant sunaudotų teikiant paslaugas ar parduotų atsargų savikainą, taikomas FIFO („pirmas gautas – pirmas išduotas") būdas.

47. Kai atsargos parduodamos ar sunaudojamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis tą laikotarpį, kurį pripažįstamos atitinkamos pajamos arba suteikiamos viešosios paslaugos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

48. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorius. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamas ūkinis inventorius, kurio balansinė vertė prieš jį nurašant į sąnaudas buvo didesnė nei didesnė nei 50 (penkiasdešimt) eurų, kiekine ir vertine išraiška registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

49. Detaliau atsargų apskaitos tvarka aprašyta Apskaitos vadovo Atsargų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Finansinis turtas

50. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus", 15-ajame VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus" ir 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai".

51. KMSA ir BĮ finansinis turtas yra skirstomas į ilgalaikį ir trumpalaikį.

52. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

52.1. investicijos į nuosavybės vertybinius popierius;

52.2. po vienų metų gautinos sumos.

53. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

53.1. per vienus metus gautinos sumos;

53.2. pinigai ir pinigų ekvivalentai.

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius

54. Investicijos į kontroliuojamuosius, asocijuotuosius ir kitus subjektus apskaitoje pirminio pripažinimo momentu registruojamos savikainos metodu (įsigijimo savikaina), o vėliau registruojamos ir parodomos finansinėse ataskaitose savikainos, nuosavybės metodu ar tikrąja verte (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Investicijų apskaita atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose

Subjektas	**Nuosavybės vertybinių popierių dalis, priklausanti KMSA***	**Atskirose finansinėse ataskaitose**	**Konsoliduotose finansinėse ataskaitose**

Subjektas	Nuosavybės vertybinių popierių dalis, priklausanti KMSA*	Atskirose finansinėse ataskaitose	Konsoliduotose finansinėse ataskaitose
Biudžetinės įstaigos	Pavaldi biudžetinė įstaiga	Savikainos metodu	Konsoliduojama
Sveikatos priežiūros VšĮ, socialinės globos VšĮ, švietimo VšĮ, kurios yra priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų	> 50%	Savikainos metodu	Konsoliduojama
	< 50%	Savikainos metodu	Savikainos metodu
Sveikatos priežiūros VšĮ, socialinės globos VšĮ, švietimo VšĮ, kurios nėra viešojo sektoriaus subjektai (t.y. daugiau nei 50% įnašų turi ne valstybė ir savivaldybės)	< 20%	Tikrąja verte	Tikrąja verte
	20-50%	Nuosavybės metodu	Nuosavybės metodu
VšĮ, išskyrus sveikatos priežiūros VšĮ, socialinės globos VšĮ ir švietimoVšĮ	< 20%	Tikrąja verte	Tikrąja verte
	> 20%	Nuosavybės metodu	Nuosavybės metodu
Bendrovės ir įmonės (UAB, AB, VĮ, SĮ ir pan.)	< 20%	Tikrąja verte	Tikrąja verte
	> 20%	Nuosavybės metodu	Nuosavybės metodu

55. Investicijų, apskaitoje pripažintų savikainos metodu, vertė po įsigijimo nėra koreguojama priklausomai nuo įmonės ar viešosios įstaigos veiklos rezultato, tačiau gali būti koreguojama įvertinus investicijų nuvertėjimą.

56. Kai investicija KMSA apskaitoje registruojama savikainos metodu, dividendų pajamos yra registruojamos finansinės ir investicinės veiklos pajamų sąskaitose. Paskelbus dividendus, KMSA pripažįsta dividendų pajamas ir gautinas dividendų sumas bei pervestinas dividendų pajamas ir mokėtinas į Savivaldybės iždą sumas.

57. Kai investicija KMSA apskaitoje registruojama nuosavybės metodu, kontroliuojamam ne VSS arba asocijuotajam subjektui paskelbus teigiamus rezultatus, jie registruojami KMSA apskaitoje didinant investicijos vertę nuosavybės metodu. Paskelbus dividendus, pajamų už dividendus suma mažinama investicijos vertė, registruojamos dividendų pajamos ir gautinos sumos, pervestinos dividendų pajamos ir į Savivaldybės iždą mokėtinos sumos.

58. Detaliau investicijų į vertybinius popierius apskaitos tvarka aprašyta Apskaitos vadovo Finansinio turto apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Gautinos sumos

59. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

60. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, po vienų metų gautinos sumos įvertinamos

amortizuota savikaina, per vienus metus gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

61. Jeigu sutartyje palūkanų norma nėra numatyta arba ji yra reikšmingai (2 (dviem) procentiniais punktais) mažesnė nei rinkos palūkanų norma, galiojusi gautinos sumos pirminio pripažinimo momentu, gautinų sumų amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą, buvusią gautinų sumų pirminio pripažinimo momentu.

62. Detaliau gautinų sumų apskaitos tvarka aprašoma Apskaitos vadovo Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

63. Pinigus sudaro pinigai kasoje ir bankų sąskaitose.

64. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nedidelė.

Išankstiniai apmokėjimai

65. Išankstiniai apmokėjimai pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina, o kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, sudarant finansines ataskaitas, parodomi įsigijimo savikaina atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Turto nuvertėjimas

66. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“. Šiuose VSAFAS nurodyti ir turto nuvertėjimo požymiai, ir požymiai, pagal kuriuos vertinama, ar nuvertėjimas išnyko arba sumažėjo.

67. Turtas yra nuvertėjęs, kai turto vertė yra sumažėjusi, t.y. jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti sumą už tą turtą.

68. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami, jeigu yra turto nuvertėjimo požymių. Kai yra nuvertėjimo požymių, nustatoma turto atsiperkamoji vertė, kuri palyginama su turto balansine verte.

69. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės, finansinės ir investicinės arba kitos veiklos sąnaudas.

70. Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t.y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Finansinio turto nuvertėjimo sumos neturi viršyti įsigijimo savikainos pirminio pripažinimo metu ar amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

71. Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriama anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

72. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsimiesiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį

naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

73. KMSA ir BĮ apskaitoje gali būti registruojamas šio turto nuvertėjimas:

73.1. ilgalaikio materialiojo turto;

73.2. ilgalaikio nematerialiojo turto;

73.3. biologinio turto, kurio tikrosios vertės nustatyti neįmanoma, todėl šis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus to turto nuvertėjimą;

73.4. investicijų į nuosavybės vertybinius popierius, kurios apskaitomos savikainos metodu;

73.5. po vienų metų gautinų sumų;

73.6. per vienus metus gautinų sumų;

73.7. išankstinių apmokėjimų;

73.8. atsargų;

73.9. pinigų ir pinigų ekvivalentų.

74. Detaliau turto nuvertėjimo apskaitos tvarka aprašoma Apskaitos vadovo Turto vertės pasikeitimo ir nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Finansavimo sumos

75. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos".

76. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS nustatytus kriterijus.

77. Finansavimo sumos – KMSA ir BĮ iš valstybės, savivaldybės biudžeto, Europos sąjungos (finansinė parama) ar iš kitų šaltinių (pvz.: kitų išteklių fondų) gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas KMSA ir BĮ nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir KMSA, ir BĮ gautus arba gautinus pinigus ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms kompensuoti, paramos būdu gautą turtą.

78. Lėšos, kurias KMSA ir BĮ pervedė į biudžetą ir gavo (ar turi teisę atgauti) iš biudžeto atgal (pvz., KMSA ir BĮ uždirbtos pajamos, pervestos į biudžetą ir skirtos KMSA ir BĮ programoms finansuoti), nėra laikomos finansavimo sumomis.

79. KMSA ir BĮ apskaitoje registruojant finansavimo sumas jos grupuojamos pagal pirminį finansavimo šaltinį.

80. KMSA ir BĮ užregistruotos finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

80.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti:

80.1.1. finansavimo sumas ilgalaikiam turtui įsigyti;

80.1.2. finansavimo sumas biologiniam turtui įsigyti;

80.1.3. finansavimo sumas atsargoms įsigyti;

80.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

81. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti gaunamos kaip neatlygintinai gautas ilgalaikis, biologinis turtas arba atsargos, arba kaip pinigai, skirti ilgalaikiam, biologiniam turtui arba atsargoms įsigyti.

82. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms kompensuoti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

83. Finansavimo pajamos pripažįstamos pagal kaupimo principą tais laikotarpiais, kuriais patiriamos sąnaudos, dengiamos iš finansavimo sumų. Panaudotos finansavimo sumos registruojamos tą patį ataskaitinį laikotarpį, kurį patiriamos sąnaudos, dengiamos iš finansavimo sumų, jeigu finansavimo sumos gautos arba mokėjimo paraiška pateikta. Jei finansavimo sumos nebuvo gautos arba mokėjimo paraiška nebuvo pateikta, registruojamos sukauptos finansavimo pajamos (2 klasė), o panaudotos finansavimo sumos pripažįstamos tik tą ataskaitinį laikotarpį, kurį pateikiama mokėjimo

paraiška arba gaunami pinigai (finansavimo sumos).

84. Gautos ir perduotos kitiems VSS finansavimo sumos KMSA ir BĮ sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems VSS, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojant finansavimo sumas (perduotas).

85. Gautos ir perduotos ne VSS finansavimo sumos, įskaitant suteiktas subsidijas, registruojamos kaip KMSA ir BĮ finansavimo sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

86. KMSA ir BĮ apskaitoje finansavimo sąnaudomis VSS perduotos sumos pripažįstamos tik tuomet, kai KMSA ir BĮ kitus VSS finansuoja savo uždirbtomis lėšomis.

87. Detaliau finansavimo sumų apskaitos tvarka aprašoma Apskaitos vadovo Finansavimo sumų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Finansiniai įsipareigojimai

88. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“, 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ ir 24-ajame VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“.

89. KMSA ir BĮ visi įsipareigojimai laikomi finansiniais įsipareigojimais. Pagal trukmę įsipareigojimai skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

90. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina.

91. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas šie įsipareigojimai įvertinami:

91.1. ilgalaikiai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;

91.2. trumpalaikiai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

92. Jeigu sutartyje palūkanų norma nėra numatyta, arba ji yra reikšmingai (2 (dviem) procentiniais punktais) mažesnė nei rinkos palūkanų norma įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu, gautų paskolų amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą, buvusią įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu.

93. Detaliau finansinių įsipareigojimų apskaitos tvarka aprašoma Apskaitos vadovo Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Atidėjiniai

94. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje KMSA ir BĮ turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai (tikimybė didesnė negu 50 proc.), o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei tenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie neapibrėžtąjį įsipareigojimą, yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

95. Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, turinčius įtakos dabartiniam vertinimui.

96. Detaliau atidėjinių apskaitos tvarka aprašyta Apskaitos vadovo Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Finansinė nuoma (lizingas)

97. Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

98. Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sandorius, atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui. Nuoma yra laikoma finansine nuoma, jei iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi nauda ir didžioji dalis rizikos perduodama nuomininkui.

99. Nuoma apskaitoje laikoma finansine nuoma, jeigu sutartyje yra nustatyta (arba sutarties sąlygos lemia) bent viena iš šių sąlygų:

99.1. nuomos laikotarpio pabaigoje nuomotojas perduoda nuomininkui turto nuosavybės teisę;

99.2. nuomos laikotarpio pabaigoje nuomininkas turi teisę įsigyti turtą už kainą, kuri, tikimasi, bus reikšmingai mažesnė (daugiau nei 30 proc.) už jo tikrąją vertę nuomos laikotarpio pabaigoje, ir nuomos laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota;

99.3. nuomos laikotarpis apima lygią ar ilgesnę nei 75 procentai turto ekonominio naudingo tarnavimo laiko dalį, net jei turto nuosavybės teisės nenumatoma perduoti;

99.4. nuomos laikotarpio pradžioje dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė sudaro ne mažiau kaip 90 procentų nuomojamo turto tikrosios vertės;

99.5. nuomojamas turtas yra specifinės paskirties, šio turto savybės ir paskirtis negali būti lengvai pakeičiama ir, neatlikus didesnių pakeitimų, juo naudotis galėtų tik nuomininkas.

100. Apskaitoje registruojamos finansinės nuomos įmokos yra padalijamos, išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinas nuomos sumas, neapibrėžtus nuomos mokesčius ir pan., jei jie yra numatyti finansinės nuomos sutartyje). Palūkanos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms ir apskaitoje yra registruojamos kaupimo principu, t. y. registruojamos tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį apskaičiuojamos. Finansinės nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

101. Nuoma laikoma veiklos nuoma, kai didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui. Nuomos įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiogiai proporcingu metodu) per nuomos laikotarpį.

102. Detaliau finansinės nuomos apskaitos tvarka aprašoma Apskaitos vadovo Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Pajamos

103. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

104. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

105. Pajamų dydis įvertinamas tikrąja verte. Jeigu numatytas atsiskaitymo laikotarpis yra trumpesnis arba lygus 12 mėn., tikroji vertė atitinka gautą arba gautiną pinigų arba jų ekvivalentų sumą. Tais atvejais, kai numatytas ilgesnis nei 12 mėn. atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros gautinos sumos, pajamų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą, buvusią pajamų pripažinimo momentu.

106. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kad KMSA ir BĮ gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai KMSA ir BĮ gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pardavimų ir paslaugų pajamos registruojamos atėmus PVM, jei KMSA ir BĮ yra PVM mokėtoja ir vykdo veiklą, kuriai yra įsiregistravusi kaip PVM mokėtoja, ir suteiktas nuolaidas.

107. Kai KMSA ir BĮ privalo pervesti surinktas lėšas į biudžetą ir neturi teisės gauti jų iš biudžeto atgal, apskaitoje pripažįstamos pajamos ir registruojamos pervestinos pajamos.

108. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos sąnaudos, kurios bus padengtos iš finansavimo sumų, gautų iš Europos Sąjungos (finansinė parama), valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, kitų šaltinių, arba kai perleidžiamas turtas, kuris buvo įsigytas iš finansavimo sumų.

109. KMSA ir BĮ apskaitoje pripažįstamos pagrindinės veiklos, kitos veiklos ir finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

110. Detaliau pajamų apskaitos tvarka aprašoma Apskaitos vadovo Pajamų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše, Finansavimo sumų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Sąnaudos

111. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatytos 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos". Sąnaudų, susijusių su konkrečių turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnių apskaita, principai nustatyti šių straipsnių apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

112. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

113. Finansavimo sąnaudos KMSA ir BĮ apskaitoje pripažįstamos tuomet, kai iš KMSA ir BĮ pajamų suteikiamos finansavimo sumos kitiems subjektams.

114. Sąnaudų dydis įvertinamas tikrąja verte. Jeigu numatytas mokėjimo terminas yra trumpesnis arba lygus 12 mėn., tikroji vertė atitinka sumokėtą arba mokėtiną pinigų arba jų ekvivalentų sumą. Tais atvejais, kai numatytas ilgesnis nei 12 mėn. atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą, galiojusią įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu.

115. KMSA ir BĮ apskaitoje pripažįstamos pagrindinės veiklos, kitos veiklos ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

116. Detaliau sąnaudų apskaitos tvarka aprašoma Apskaitos vadovo Sąnaudų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Sandoriai užsienio valiuta

117. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta".

118. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio ir nacionalinės valiutos kursą. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

119. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

120. Detaliau užsienio valiutos kurso pasikeitimo apskaitos tvarka aprašoma Apskaitos vadovo Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje tvarkos apraše.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

121. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai".

122. KMSA ir BĮ apskaitoje neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose.

123. Kai nėra tikra, kad turtą reikės panaudoti įsipareigojimui padengti (tikimybė yra didesnė nei 10 proc. ir mažesnė nei 50 proc.), ir šio fakto negalima patikimai įvertinti, informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus turi būti atskleidžiama aiškinamajame rašte. Kai labiau tikėtina, kad įsipareigojimus reikės padengti turtu (tikimybė yra didesnė nei 50 proc.) ir šią sumą galima patikimai įvertinti, jie apskaitoje registruojami balansinėse sąskaitose (detaliau žr. 2 lentelėje).

2 lentelė. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų registravimas apskaitoje

Atsiradimo tikimybė	**≤ 10 proc.**	**≤ 50 proc.**	**> 50 proc.**
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	Neregistruojama	Registruojama nebalansinėse sąskaitose	Registruojama balansinėse sąskaitose

124. Kai nėra tikra, kad ekonominė nauda bus gauta (tikimybė didesnė nei 50 proc. ir mažesnė nei 90 proc.; baudų, delspinigių ir kitų netesybų atveju tikimybė mažesnė nei 50 proc.), informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte. Kai ekonominė nauda yra labai tikėtina (tikimybė didesnė nei 90 proc.; baudų, delspinigių ir kitų netesybų atveju didesnė nei 50 proc.), turtas apskaitoje registruojamas balansinėse sąskaitose (detaliau žr. 3 lentelėje).

3 lentelė. Neapibrėžtojo turto registravimas apskaitoje

Atsiradimo tikimybė	**≤ 50 proc.**	**≤ 90 proc.**	**> 90 proc.**
Neapibrėžtasis turtas	Neregistruojama	Registruojama nebalansinėse sąskaitose	Registruojama balansinėse sąskaitose
Baudos, delspinigiai ir kitos netesybos	Registruojama nebalansinėse sąskaitose	Registruojama balansinėse sąskaitose	

125. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

Poataskaitiniai įvykiai

126. Po ataskaitinių įvykių apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės nustatytos 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai".

127. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie KMSA ir BĮ finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Nekoreguojantys poataskaitiniai įvykiai aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi. Reikšmingu įvykiu laikomas toks įvykis, kai informacijos apie jį nepateikimas būtų laikomas esmine apskaitos klaida arba galėtų iškreipti finansinę ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

Tarpusavio užskaitos ir palyginamoji informacija

128. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pvz., dėl draudiminio įvykio patirtų sąnaudų užskaita atliekama su gauta draudimo išmoka).

129. KMSA ir BĮ apskaitoje atliekamos šios tarpusavio užskaitos:

129.1. ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo ir biologinio turto pardavimo pajamų ir savikainos užskaita, kai apskaitoje registruojamas pelnas arba nuostolis iš turto pardavimo;

129.2. finansinio turto pardavimo pajamų ir savikainos užskaita, kai apskaitoje registruojamas tik sandorio rezultatas.

130. Finansinėse ataskaitose turi būti pateikiama ataskaitinių ir praėjusių finansinių metų informacija. Jei buvo pakeisti finansinių ataskaitų straipsnių įvertinimo metodai, straipsnių pateikimas ar klasifikavimas, praėjusių finansinių metų sumos, kurias norima palyginti su ataskaitinių metų sumomis, turi būti pateikiamos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ nustatyta tvarka. Informacija apie apskaitos principų ir apskaitinių įverčių pasikeitimus, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiama aiškinamajame rašte.

Informacijos pagal segmentus pateikimas

131. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Segmentai“.

132. Segmentas – KMSA ir BĮ pagrindinės veiklos dalis pagal atliekamas valstybės funkcijas, apimanti vieną valstybės funkcijų, nustatytų Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje.

133. KMSA ir BĮ veikloje skiriami šie segmentai:

133.1. bendrųjų valstybės paslaugų;

133.2. gynybos;

133.3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;

133.4. ekonomikos sektoriaus;

133.5. aplinkos apsaugos;

133.6. būsto ir komunalinio ūkio;

133.7. sveikatos priežiūros;

133.8. poilsio, kultūros ir religijos;

133.9. švietimo;

133.10. socialinės apsaugos.

134. KMSA ir BĮ turto, įsipareigojimų ir finansavimo sumų, sąnaudų ir pajamų apskaitą tvarko pagal segmentus, t. y. taip, kad galėtų pagal segmentus teisingai užregistruoti pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos išmokų pinigų srautus.

135. Turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos, pajamos ir sąnaudos, kurių priskyrimo segmentui pagrindas yra neaiškus, turi būti priskiriami didžiausią KMSA ir BĮ veiklos dalį sudarančiam segmentui.

136. KMSA ir BĮ aiškinamajame rašte pagal kiekvieną segmentą atskleidžiama tokia ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio informacija:

136.1. pagrindinės veiklos sąnaudos;

136.2. pagrindinės veiklos išmokos.

Apskaitos politikos keitimas

137. Apskaitos politikos keitimo atvejai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

138. KMSA ir BĮ pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“. Apskaitos politikos keitimu laikomas ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo apskaitoje pakeitimas bei dėl šio pakeitimo atsirandantis turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pokytis.

139. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba, jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi taikoma, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

Apskaitinių įverčių keitimas

140. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pvz., nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikoma pasirinkta apskaičiavimo taisyklė (pvz., nusidėvėjimo normatyvas).

141. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

142. KMSA ir BĮ apskaitoje gali būti registruojami tokie įverčiai:

142.1. ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas;

142.2. ilgalaikio nematerialiojo turto amortizacija;

142.3. turto nuvertėjimo nuostoliai;

142.4. sukauptos gautinos sumos;

142.5. sukauptos pajamos;

142.6. sukauptos sąnaudos;

142.7. sukauptos mokėtinos sumos;

142.8. amortizuotos savikainos pasikeitimas;

142.9. atidėjiniai.

143. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

144. Apskaitinių įverčių pasikeitimams įvertinti KMSA ir BĮ direktoriaus arba jo įgalioto asmens įsakymu gali būti sudaroma komisija, atsakinga už tinkamą aplinkybių ir informacijos, lemiančios apskaitinį įvertį, taip pat poveikio nustatymą ir parodymą finansinėse ataskaitose.

145. Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

Apskaitos klaidų taisymas

146. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas".

147. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitomis tą ataskaitinį laikotarpį nustatytomis klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,25 procento per praėjusius finansinius metus KMSA gautų finansavimo sumų vertės.

148. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

148.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

148.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka". Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

III. PASTABOS

1. Ilgalaikio nematerialiojo turto straipsnyje nurodyta nematerialiojo turto balansinė vertė. Nematerialiojo turto grupių naudingo tarnavimo laikas:

Ilgalaikio turto grupės	Turto amortizacijos normatyvai (metais)
Programinė įranga ir jos licencijos	2

Informacija apie nematerialiojo turto balansinės vertės pagal nematerialiojo turto grupes pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta 13-ojo VSAFAS 1 priedo „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį" formoje.

Visiškai amortizuoto, bet vis dar naudojamo Įstaigos veikloje nematerialiojo turto įsigijimo savikaina 183,62 Eur.

2. Ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje nurodyta ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė. Ilgalaikio materialiojo turto grupių naudingo tarnavimo laikas:

Ilgalaikio turto grupės	Turto nusidėvėjimo normatyvai (metais)
Pastatai	
Kapitaliniai mūriniai pastatai (sienos 2,5 ir daugiau plytų storio, gelžbetonio; perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai ir betoniniai); monolitinio gelžbetonio pastatai, stambių blokų (perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai) pastatai	100
Infrastruktūros ir kiti statiniai	
Kiti statiniai	15
Mašinos ir įrenginiai	
Kitos mašinos ir įrenginiai	10
Baldai ir biuro įranga	

Baldai	7
Kompiuteriai ir jų įranga	4
Kita biuro įranga	6

Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pagal ilgalaikio materialiojo turto grupes pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį pateikiamas 12-ojo VSAFAS 1 priedo „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį" formoje.

Visiškai nudėvėto, bet vis dar naudojamo Įstaigos veikloje ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina 7752,94 Eur.

3. Balansinė atsargų vertė pagal atsargų grupes pateikiama 8-ojo VSAFAS 1 priedo formoje "Atsargų vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį".

4. Informacija apie išankstinius apmokėjimus pateikiama 6-ojo VSAFAS 6 priedo formoje.

Išankstinių apmokėjimų straipsnyje nurodyta išankstiniai apmokėjimai tiekėjams 696,00 Eur ir ateinančių laikotarpių sąnaudos 253,00 Eur .

Tiekėjas	Suma, Eur
UAB "Pigu"	696,00
Iš viso:	**696,00**

5. Informaciją apie per vienus metus gautinų sumų įsigijimo savikainą, nuvertėjimą ir balansinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir gautinas sumas iš viešojo sektoriaus subjektų pateikiama 17-ojo VSAFAS 9 priedo "Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas" formoje.

Gautinų sumų nuvertėjimas pripažintas dėl pradelsto mokėjimo termino.

6. Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikiama 17-ojo VSAFAS 11 priedo formoje.

7. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 20-ojo VSAFAS 4 ir 5 priedų formose. Finansavimo sumų straipsnyje nurodyti gauto finansavimo likučiai.

8. Informacija apie kai kurių mokėtinų sumų balansinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir informaciją apie mokėtinas sumas viešojo sektoriaus subjektams pateikiama 17-ojo VSAFAS 12 priedo „Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas" formoje.

Tiekėjams mokėtinas sumas sudaro:

Tiekėjas	Suma, Eur
Telia Lietuva, AB	0,99
AB "Energijos skirstymo operatorius"	1,02
UAB "Verdeta"	201,27
UAB "Mažeikių mėsinė"	47,64
UAB "Molupis ir Ko"	11,50
UAB "Žemaitijos pienas"	31,65
Iš viso:	**294,07**

9. Informacija apie finansinių įsipareigojimų dalį eurais ir užsienio valiutomis, įskaitant mokėtinas sumas, išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius, gautas paskolas, finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimus pateikiama 17-ojo VSAFAS 13 priedo „Informacija apie įsipareigojimų dalį eurais ir užsienio valiutomis" formoje.

10. Informacija apie pagrindinės veiklos kitas pajamas pateikiama 10-ojo VSAFAS 1 priedo "Pagrindinės veiklos kitos pajamos" formoje. Pagrindinės veiklos kitas pajamas sudaro apskaičiuotas mokestis už maitinimo paslaugas švietimo įstaigoje 55686,90 Eur.

11. Pagrindinės veiklos sąnaudų pagal segmentus informacija pateikiama 25-ojo VSAFAS 1 priedo "Segmentai" formoje.

12. Informacija apie kitos veiklos pajamas pateikiama 10-ojo VSAFAS 2 priedo "Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos" formoje. Kitos veiklos pajamas sudaro patalpų suteikimo paslaugų pajamos 504,20 Eur

13. Grynasis deficitas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 8465,42 Eur.

Direktorė Natalija Griško

Biudžetinių įstaigų centralizuotos apskaitos skyriaus vedėja Eglė Jakutienė